

Arbeidsdepartementet
Postboks 8019
0030 Oslo

Stavanger, 10.12.2010

Sammenslutningen av Fagorganiserte i Energisektoren, SAFE, vil dette avgi sitt høringsuttalelse vedrørende vikardirektivet, og det vises til Arbeidsdepartementets høringsbrev.

Direktiv 2008/104/EF er foreslått implementert i Norge. Direktivet tar sikte på å bedre vikarers stilling i innleiebedriften. De vikarer dekker framgår av artikkel 1. Formålet er beskrevet i art. 2: Å beskytte vikaransatte, forbedre kvaliteten av vikararbeid ved å sikre likebehandling for vikaransatte, å bidra til å skape arbeidsplasser og å utvikle fleksible former for arbeide.

Deler av formålet kan det være lett å slutte seg til; å beskytte vikaransatte og (lønnsmessig) likebehandling. Men Safe ser ikke at man skaper arbeidsplasser ved å bruke vikaransatte i stedet for egne ansatte. Formålet i direktivet er videre å utvikle fleksible former for arbeide. Safe kan ikke se at fleksible tilsetninger er ønskelig i norsk arbeidsliv.

Vikarbruken er voksende i Norge. Utgangspunktet for innleie av vikarer er i strid med

Et rettferdig arbeidsliv

SAFE - Sammenslutningen av fagorganiserte i energisektoren
Besøksadresse Niels Juels gate 20, 4008 Stavanger
Postadresse Postboks 145, 4001 Stavanger
Telefon 51 84 39 00 Telefaks 51 84 39 40
Bankgiro 3201 05 17884 Org. nr. 964 812 578
safe@safe.no www.safe.no

det grunnleggende topartsprinsippet i norsk arbeidsrett og i arbeidsmiljøloven. Vi bygger på en direkte avtale mellom arbeidsgiver og arbeider, uten et vikarbyrå i mellom. Se her aml. § 1-8 og § 14-9. Utleie av arbeidskraft var tidligere forbudt. Liberaliseringen av vikarbruken fra 2000 var etter lovvedtak i Stortinget. Senere er liberaliseringen regulert ved aml § 14-12. Bestemmelsen fastsetter at innleie fra vikarbyråer er tillatt i samme utstrekning som det er tillatt med midlertidige ansettelser. Likeledes bygger norsk rett på prinsippet om tidsubestemte avtaler. Dvs. at arbeidsavtalen ikke er tidsbestemt, i motsetning til midlertidige ansettelser.

EUs vikardirektiv er fastsatt med henvisning til Lisboastrategien fra 2000 hvor man fastsatte at EU skulle bli verdens mest konkurransedyktige økonomi. I dette lys må man se omtalen i fortalen til direktivet om forskjellige avtalevilkår i arbeidslivet - fleksibilitet. Norsk arbeidsmiljølov skal derimot sikre trygge arbeidsforhold i en tidsubestemt avtale mellom arbeidstaker og arbeidsgiver. Safe mener dette prinsipp må fastholdes. I dette lys må en lese fortalens punkt 18 og art 4 om at "eventuelle restriksjoner eller forbud" på vikararbeid kun kan begrunnes i "allmenne hensyn, f.eks. beskyttelse av arbeidstakerne, krav til sunnhet og sikkerhet ..". Dette prinsipp står i klar motstrid til det prinsipp norsk arbeidsliv og Arbeidsmiljøloven bygger på.

Et vesentlig spørsmål er om aml § 14-12 og dermed også § 4-9 står seg mot direktivet. § 14-12 forbyr bruk av vikarer i samme situasjoner der virksomheten ikke vil kunne bruke midlertidig ansatte. Bestemmelsen henviser til § 14-9 som tillater midlertidig ansettelse ved fravær av fast ansatte ellers kun når "arbeidets karakter tilsier det og arbeidet atskiller seg fra det som ordinært utføres i virksomheten". Det er denne begrensingen som skal holdes opp mot fortalens punkt 18 og art. 4. Spørsmålet er om § 14-12, og dermed i realiteten også § 4-9, vil måtte vike slik at det blir fritt fram for innleie.

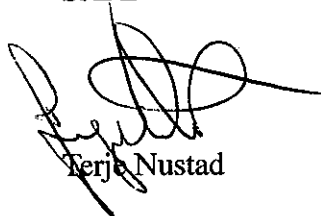
NHO-medlemmet Manpower er ikke i tvil om at § 14-12 er i strid med direktivet og må vike. Departementet slår i sitt høringsbrev fast at § 14-12 utgjør en restriksjon i

henhold til direktivets art 4, men at § 14-12 ikke er i strid med direktivet og dermed vil kunne opprettholdes.

Problemet med departementets standpunkt er at det ikke er opp til departementet å avgjøre spørsmålet. Det tilligger EF og EFTA-domstolene. I denne sammenheng peker Safe på at EF-domstolen i en rekke dommer de siste årene har gått lagt i å sette nasjonale faglige rettigheter til side. Med det store tap det vil være for arbeidsliv og fagbevegelse om prinsippene i §§ 14-12 og 14-9 faller, kan Safe ikke se at det er noen fordel å implementer direktivet og innta det i EØS-avtalen. Dersom man ønsker å styrke vikarers stilling, kan det gjøres ved norske regler. Det er ikke nødvendig av hensyn til vikarene å legge nok et faglig spørsmål under EF/EFTA-domstolene.

Med hilsen

SAFE

Terje Nustad

leder